

Grans Concerts Vic 23-24

Amb el mecenatge de la
INSTITUCIÓ PUIG-PORRET

PROJECTE MOMPOU. INTEGRAL DE L'OBRA PIANÍSTICA

L'Atlàntida
Centre
d'Arts
Escèniques
d'Osona

Ajuntament de Vic

SUMARI

INTRODUCCIÓ	4
Vic, ciutat de música i de projecció de referents nacionals	
Reivindiquem i celebrem Mompou	
Projecte Mompou. Integral de l'obra pianística	
La reivindicació necessària d'un músic català internacional	
LA INTEGRAL DE L'OBRA PIANÍSTICA DE MOMPOU	10
Divendres, 19 de gener de 2024. Josep Colom, piano	
Dissabte, 20 de gener de 2024. Adolf Pla, piano	
Divendres, 26 de gener de 2024. Alba Ventura, piano	
Dissabte, 27 de gener de 2024. Emili Brugalla, piano	
ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	38
APUNTS BIOGRÀFICS DE FREDERIC MOMPOU	40
CALENDARI D'ACTIVITATS	42

INTRODUCCIÓ

VIC, CIUTAT DE MÚSICA I DE PROJECCIÓ DE REFERENTS NACIONALS

La ciutat de Vic és cultura, és música, és educació musical i també és una ciutat que vol contribuir a la projecció de referents nacionals al món. En el marc del 180è aniversari de l'Escola de Música de Vic i de la tretzena edició de Grans Concerts de L'Atlàntida, la ciutat impulsa un nou projecte per difondre el patrimoni musical català, una proposta que a més d'educar, vol contribuir a difondre i projectar un músic català universal, **Frederic Mompou**. Aquest compromís amb el patrimoni musical és possible perquè es fonamenta i se sosté en una escola de música històrica al nostre país i en un equipament, L'Atlàntida, Centre d'Arts Escèniques d'Osona que, malgrat la joventut, s'ha convertit en una referència nacional i, especialment pel que fa justament a l'oferta musical, també internacional.

Amb aquests 180 anys d'història, doncs, l'Escola de Música de Vic és també una de les escoles de música més grans de Catalunya en xifres absolutes i en percentatge de població escolaritzada, cosa que com a ciutat valorem especialment. El centre educatiu desplega programes comunitaris per a la plena accessibilitat social, una xarxa educativa que fa extensiu el servei d'educació musical a altres municipis de l'entorn i un conservatori amb un programa d'aprofundiment musical o com a pas previ a la professionalització. Alhora, com a company de viatge indissociable, L'Atlàntida, Centre d'Arts Escèniques d'Osona, ofereix un ampli ventall de programació singular en la qual la música és un àmbit d'acció central.

Esperem, doncs, que aquest projecte Mompou ideat des de l'àmbit local en col·laboració amb la Fundació Frederic Mompou esdevingui un nou punt de trobada de públics, professionals i estudiants vinguts d'arreu per conèixer la dimensió universal de l'autor i projectar-la al món. Sigueu benvinguts a la ciutat de Vic, ciutat de música, ciutat orgullosa de projectar referents nacionals.

Bet Piella Pons
Regidora de Cultura

REIVINDIQUEM I CELEBREM MOMPOU

Gràcies a la implicació de les administracions públiques i del mecenatge cabdal de la Fundació Puig-Porret, el cicle de Grans Concerts s'ha consolidat com a programació de referència nacional amb la participació de músics vinguts d'arreu del món que comparteixen una trajectòria musical plenament consagrada. En aquest espai de programació internacional, que compta amb el reconeixement i l'estima del públic més avesat a la música clàssica, també hi són ben presents els músics catalans, ja sigui en l'àmbit de la interpretació o de la composició musical.

En el tancament de l'any Mompou que commemora el 130è aniversari del naixement del compositor i en plena celebració dels 180 anys de l'Escola de Música de Vic, la tretzena edició de Grans Concerts de L'Atlàntida presenta el Projecte Mompou: quatre grans concerts amb quatre grans pianistes al servei d'un gran compositor.

El projecte Mompou reuneix complicitats. L'Atlàntida, l'EMVIC i la Fundació Frederic Mompou col·laboren en la reivindicació i la celebració d'un músic català d'abast universal tot facilitant un espai de recreació cultural i educativa que contribuirà al coneixement i a l'estima d'un músic extraordinari. Un espai d'escolta que serà tant captivador per als nous públics com motivador per a professionals i melòmans.

Heus aquí la concepció d'un projecte que reuneix interès en la difusió del patrimoni cultural català, vocació en l'acció educativa i determinació en la producció pròpia fins a l'assoliment d'una confluència que multiplica les possibilitats de vivència cultural. Avui, reivindicuem i celebrem Mompou perquè des de l'arrelament més genuí va fer del seu llenguatge personal una expressió d'espiritualitat i transcendència. Avui, reivindicuem i celebrem Mompou perquè sens dubte és una de les millors maneres de fer país.

Montse Catllà Dot
Directora general de la Fundació L'Atlàntida

PROJECTE MOMPOU. INTEGRAL DE L'OBRA PIANÍSTICA

És tot un privilegi poder presentar aquest projecte dedicat a Frederic Mompou. Dins del marc del cicle Grans Concerts de L'Atlàntida i com a inici dels actes de celebració del 180è aniversari de l'Escola de Música de Vic, tindrem l'oportunitat d'escoltar la integral de la seva obra per a piano així com la possibilitat d'assistir a les diverses activitats que completen i configuren el Projecte Mompou.

Quatre concerts, dues conferències ("Mompou, la música que surt dels dits" i "Mompou, el compositor visionari"), una classe magistral sobre la seva música per a piano, una trobada de professors (Mompou a l'aula) i una activitat dedicada especialment als infants (Descobrint Mompou) compondran aquest projecte entorn de la música i la figura d'aquest compositor genial, amb la intenció d'oferir la possibilitat de conèixer més a fons la seva música, la seva vida i la seva extraordinària personalitat.

Malauradament, ocasions com aquestes són poc habituals al nostre entorn, les expectatives d'èxit condicionen les programacions de les sales de concerts, i és en aquest sentit que voldria fer un sincer agraïment a l'equip de L'Atlàntida, Centre d'Arts d'Escèniques d'Osona, no només perquè consideressin la idea interessant, sinó fins i tot necessària, i hi apostessin fermament. Així mateix, un sentit agraïment als quatre intèrprets, l'Adolf, l'Alba, l'Emili i el Josep, pel seu entusiasme i la seva predisposició i implicació en la configuració i realització del projecte, d'igual manera a la Berta i el Miquel, de la Fundació Mompou, tant per la seva entranyable col·laboració i el gran interès en la proposta, com per la tasca incansable que realitzen per divulgar i donar a conèixer aquest extraordinari patrimoni artístic i cultural del nostre país.

Tot i que afortunadament la música de Frederic Mompou ja és força coneguda arreu, crec que em toca comentar l'evidència del fet que és una música que no destaca per ser instrumentalment virtuosa, en el sentit romàntic del terme.

No atrau, o no capta l'atenció de l'oient per una exhibició d'espectacularitat instrumental. A Mompou no li agradava exhibir-se. És una música que sorgeix a través de la infinita riquesa de les ressonàncies del so i els seus harmònics que l'autor, pel que ell mateix havia explicat, trobava a partir d'una escolta atenta, per mitjà d'una profunda atenció al silenci.

I en els temps que ens toca viure, de ritme frenètic d'activitats cada vegada més dependents d'una hiperconnectivitat online, en escoltar aquesta música se'ns ofereix la possibilitat de parar, d'escoltar d'una altra manera, i potser fins i tot, com tot art, de desconnectar-nos una mica d'aquesta realitat quotidiana i acostar-nos a la nostra essència.

Per altra banda, l'obra de Mompou comprèn una consciència d'identitat de música catalana (i no només catalana) amb la capacitat, però, de transformar aquesta essència popular local en quelcom que esdevé universal.

La coordinació d'aquest projecte ha significat per a mi una oportunitat única de conèixer més a fons el nostre autor i la seva música, especialment per l'aprenentatge que ha suposat el contacte amb els artistes i experts que hi participaran, grans coneixedors de l'obra i la vida de Frederic Mompou. En el llibret que teniu a les mans hi trobareu la informació bàsica del projecte, així com uns textos originals a càrrec dels intèrprets i col·laboradors a manera d'aproximació personal a l'obra i la personalitat del nostre compositor.

Desitgem que aquest Projecte Mompou us pugui resultar interessant i que pugueu considerar l'oportunitat de formar-ne part compartint-lo amb nosaltres.

Joan Ribé Solà

Comissari del Projecte Mompou

LA REIVINDICACIÓ NECESSÀRIA D'UN MÚSIC CATALÀ INTERNACIONAL

Des del primer moment que vam tenir coneixement de la iniciativa que s'estava gestant en el si de diferents actors culturals que confluïa en el Projecte Mompou, la Fundació Privada Frederic Mompou es va afegir de manera entusiasta al projecte atesa la coincidència entre els objectius de la Fundació i els dels promotors d'aquesta proposta. No podem estar més d'acord amb el subtítol que duu la difusió de l'activitat: **la reivindicació necessària d'un músic català internacional**.

Pel que fa al quadre de pianistes convidats, s'ha de dir que el formen excel·lents intèrprets que en els darrers anys han esdevingut ambaixadors de l'obra de Mompou allà on han actuat. Tant des dels seus concerts, com des dels llibres d'assaig musicològic, els enregistraments discogràfics, les exposicions i la seva tasca docent, que permet implantar a les noves generacions la llavor de l'obra d'aquest compositor irrepertible que ha irromput amb força en el panorama internacional.

Precisament, parlant de concerts i docència, cal recordar que aquest any celebrem el centenari del naixement de la pianista Alícia de Larrocha que, gran amiga del matrimoni Frederic Mompou - Carme Bravo, va ser des del primer moment una de les ambaixadores més entregades i eficients per fer arribar el llenguatge i el pianisme de Mompou a tot el món. Moltes gràcies, Alícia! Recordem-los tots dos quan l'any 1978 van interpretar a quatre mans les *Comptines* a l'Alice Tully Hall, la sala de cambra del Lincoln Center de Nova York.

Per tot això, la Fundació Frederic Mompou ha col·laborat en tot el que està al seu abast perquè aquest projecte sigui fructífer, i que des de les possibilitats de desplaçament de línies de pensament musical dimanants de les múltiples

vessants de l'obra mompouiana i les derivades en el seu entorn musical siguin ferment d'una reivindicació de la música catalana des del coneixement i l'estima més profunda.

La música de Mompou des de la seva "essencialitat" perdurarà per la vàlua intrínseca, però fer-la arribar a públics amplis amb concerts, classes magistrals, conferències i exposicions és el que la farà viva. Per això, des de la nostra Fundació donem les gràcies, tant a totes les persones motor d'aquesta iniciativa, com a les entitats i administracions organitzadores: l'Ajuntament de Vic i L'Atlàntida que, en la seva funció de Centre d'Arts Escèniques d'Osona, acull la part essencial de les activitats que voldríem que inundessin tota la ciutat de Vic.

Miquel M. Badal Valls

President de la Fundació Frederic Mompou

LA INTEGRAL DE L'OBRA PIANÍSTICA DE MOMPOU

JOSEP COLOM

Divendres, 19 de gener de 2024

A les 20.30 h - Sala 2 Joaquim Maideu

PROGRAMA:

Tres variacions (1921)

Tema i Els soldats
Cortesia
Nocturn

Diàlegs (1923)

I. Planyívol
II. Moderat

Preludis (1927-1960)

Preludi I
Preludi II
Preludi III
Preludi IV

Cançons i danses (1918-1962)

Cançó i dansa núm. 1
Cançó i dansa núm. 2
Cançó i dansa núm. 3
Cançó i dansa núm. 5
Cançó i dansa núm. 7
Cançó i dansa núm. 12

Música callada. Llibre I (1951)

I. Angelico
II. Lent
III. Placide
IV. Afflito e penoso
V. Legato metallico
VI. Lento
VII. Lento
VIII. Semplice
IX. Lento

Vaig arribar tard a Mompou...

Tant a la seva música com a la seva persona.

De jove jo era molt mental i complicat i això també es manifestava en la música que passava per mi. Quan jo devia tenir uns vint anys vaig anar a Música en Compostela, un curs dedicat a l'ensenyament i difusió de la música espanyola que té lloc a Santiago, on des de fa uns deu anys exerceixo de professor. Vaig tenir la sort de sentir Mompou tocar les seves *Escenes d'infants*. En aquell moment em va semblar un músic de gran sensibilitat, tant com a pianista com a compositor, però massa senzill i fora del seu temps.

Efectivament, la música de Mompou és senzilla i fora del seu temps, i de tots els temps, com sempre ho són les músiques que perduren i continuen parlant a les generacions posteriors, però això que ara veig com una gran virtut, en aquell moment em semblava com una limitació perquè creia en el que llavors era la idea dominant: que la música serial era la del nostre temps i la que tenia futur; idea que també va contribuir a que jo mateix abandonés la composició.

Vaig trigar a anar veient que tot això eren prejudicis, i de mica en mica vaig anar comprenent que, tal i com el mateix Mompou deia, la seva música no la "componia", sinó que la trobava; ell era bàsicament un improvisador intuïtiu que quan trobava una música que valia la pena ser repetida, l'escrivia. També he anat entenent que quan toques aquesta música no et serveix de gaire buscar la interpretació per a l'anàlisi; és millor anar tocant i deixar que la interpretació et trobi, una mica en el sentit invers de com Mompou trobava la música.

Finalment, puc dir que els dos compositors nascuts al territori espanyol amb qui més m'identifico son De Falla i Mompou (dos pols), i quan la meva discogràfica francesa del anys 90 (el seu primer disc amb mi contenia les principals obres de Falla) em va proposar un altre disc monogràfic d'un compositor espanyol vaig proposar, sense dubtar, la integral de Mompou en quatre CDs.

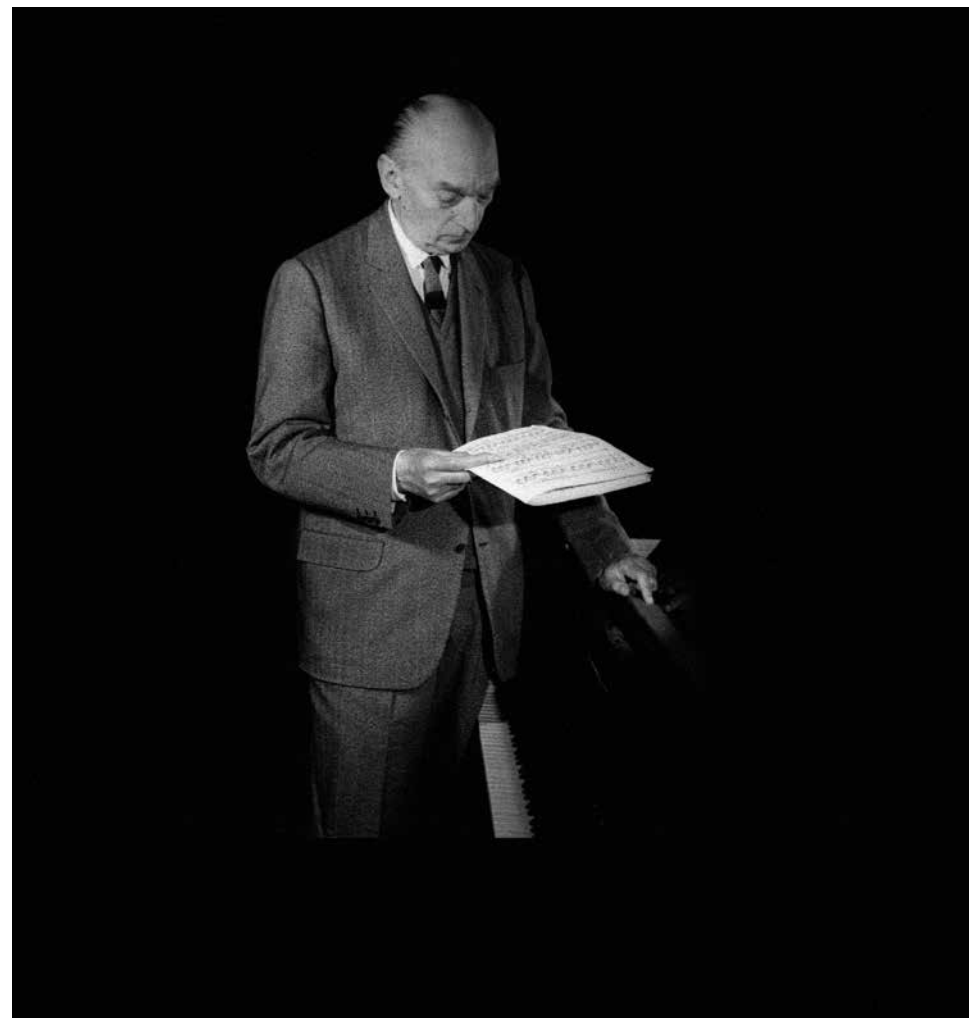
També vaig arribar tard a la persona de Mompou.

Durant la meva joventut vaig tardar a anar superant una gran timidesa i manca de confiança que feia que tingués por a apropar-me a les persones “importants”. I, de fet, quan per fi el vaig conèixer em vaig adonar que també ell era un gran tímid. Coneguda és l’anècdota de quan era jove i a París havia aconseguit una entrevista amb Gabriel Fauré. Mentre era a l’avantsala, de sobte li va venir pànic i se’n va anar abans que Fauré obrís la porta. Jo això encara no ho sabia quan em vaig trobar per fi amb Mompou.

Naturalment, quan vaig gravar la integral vaig anar a tocar per ell algunes peces. Deia coses que senyalaven en una certa direcció i que més tard entenies. Carmen Bravo, la seva muller i infatigable col·laboradora, “explicava” la seva música. Es complementaven admirablement.

És per a mi una gran satisfacció compartir amb tres esplèndids col·legues i amics la integral de la música pianística de Mompou. Segur que la gaudirem molt.

Josep Colom
Pianista

JOSEP COLOM

Vaig néixer a Barcelona el 1947. La música era una cosa molt important i quotidiana en el meu ambient familiar, cosa que no era habitual en aquesta època a Espanya. Sens dubte aquesta circumstància i el fet que els meus pares, sense ser músics de professió, em donessin suport incondicional tant emocionalment com econòmicament m'ha permès gaudir d'aquest ofici tota la vida.

En la meua joventut vaig guanyar alguns concursos. Els internacionals de Jaén el 1977 i Santander el 1978 em van ajudar a començar a ser conegut a Espanya; molt més tard el Ministeri de Cultura d'Espanya em va atorgar el Premi Nacional de Música, el qual valoro especialment perquè demostra l'estima dels meus col·legues de professió. En els anys 80 la meua activitat pública va augmentar a poc a poc i actualment toco de manera regular amb pràcticament totes les orquestres espanyoles amb molt bons directors, així com en recital i música de cambra en els principals festivals i auditoris. També fora de les fronteres mantinc una notable activitat, particularment a França, on vaig viure força temps en els anys 70, estudiant a l'École Normale de Musique, fundada per Alfred Cortot i on he gravat la major part de la meua discografia per al segell Mandala amb música d'autors tan diversos com Brahms, Franck, Blasco de Nebra, Mompou o Falla, entre d'altres.

Recentment, el segell RTVE ha editat un DVD amb el tercer concert de Prokófiev i un CD amb obres de Chopin, Debussy i Ravel, enregistraments en viu de l'arxiu de Ràdio Clàssica dins de la sèrie "Grans pianistes espanyols". Definitivament prefereixo els enregistraments en viu encara que siguin més imperfectes. Són més reals. Les meves últimes gravacions són un intent de recrear l'esperit d'un concert en directe, a més de reunir les meves últimes propostes estètiques. Es tracta de quatre CDs al segell Eudora, amb repertori de Bach, Mozart, Chopin, Beethoven i Liszt.

Molts músics han influït i influeixen en la meua evolució musical. Vull destacar la influència que va tenir als meus inicis el compositor (i en aquells dies també pianista) Joan Guinjoan, que en els meus 19 anys em va ajudar a desenvolupar una manera d'abordar la música i l'execució pianística molt més racional i estructurada.

Un temperament reservat i introvertit fa que el meu món sigui el recital i la música de cambra, encara que no he sabut renunciar a les ocasions de gaudir de les meravelles del repertori amb orquestra. No vull iniciar una llista de les orquestres, directors, quartets i músics en general amb qui he compartit grans moments, perquè inevitablement me n'oblidaria molts i tots tenen o han tingut importància per a mi.

La pedagogia s'ha convertit a poc a poc en una cosa molt valuosa i en una ocasió, gràcies al contacte amb els músics més joves, de renovar una vegada i una altra l'entusiasme pel redescobriments del gran repertori. A més d'impartir regularment classes magistrals, vaig ensenyar des de la seva fundació el 1990 a l'Aula de Música

de la Universitat d'Alcalá de Henares i durant diversos cursos acadèmics he col·laborat amb el Conservatori Superior de Saragossa i amb Musikeon (València). A partir de setembre del 2012 he començat una nova etapa pedagògica al Conservatori Superior del Liceu.

Fer música és un gran privilegi i dono gràcies a totes les persones que s'han desplaçat per compartir el que per a mi és un miracle quotidià.

ADOLF PLA

Dissabte, 20 de gener de 2024

A les 20.30 h - Sala 2 Joaquim Maideu

PROGRAMA:

Suburbis (1916-1917)

El carrer, el guitarrista i el vell cavall
Gitanes I
Gitanes II
La cegueta
L'home de l'Aristó

Escenes d'infants (1915-1918)

Crits al carrer
Jocs a la platja
Joc II
Joc III
Noies al jardí

Charmes (Encanteris) (1920-1921)

I. ...pour endormir la souffrance (...per apaivagar el patiment)
II. ...pour pénétrer les âmes (...per penetrar les ànimes)
III. ...pour inspirer l'amour (...per inspirar l'amor)
IV. ...pour les guérisons (...per als guariments)
V. ...pour évoquer l'image du passé (...per evocar la imatge del passat)
VI. ...pour appeler la joie (...per invocar la joia)

Preludis (1927-1960)

Preludi VIII
Preludi IX
Preludi X
Preludi XII

Cançons i danses (1918-1962)

Cançó i dansa núm. 10
Cançó i dansa núm. 11

Música callada. Llibre II (1962)

X. Lento - cantabile
XI. Allegretto
XII. Lento
XIII. Tranquillo - très calme
XIV. Severo - sérieux
XV. Lento - plaintif
XVI. Calme

L'òida de Mompou

En una entrevista del periodista Carlie Hope Simon, feta a Nova York el 1970 i publicada a la WNCN Guide amb el títol *Visionary Purity, the music of Federico Mompou*, el compositor declarava:

“Es podria dir que la meua música pertany a una era del tot diferent, una que podria venir en el futur.”

Efectivament, Frederic Mompou (1893-1987) fou un artista visionari que, avançat al seu temps, reapareix en el segle XXI. Els seus registres espirituals, desvinculats de qualsevol ideologia o religió social, són més comprensibles avui que en la seva època, el segle XX. Espiritualitat que interpel·la fent el contrapunt a tot el reguitzell de canvis i transformacions que ens estan abocant a nous paradigmes culturals i artístics, els quals ens exigeixen atenció per a una mutació de la nostra consciència individual i col·lectiva.

Mompou escoltava el món amb una oïda que podia captar una música de naturalesa fluïda i tranquil·la que proposava una alternativa al mecanicisme i al cerebralisme del segle XX, al soroll del qual ens parla el crític Alex Ross en el seu llibre traduït al castellà amb el títol *El ruido eterno. Escuchar al siglo XX a través de su música* (Seix Barral, 2009). Allò que va percebre Mompou, avui ens arriba com un remei que ens dona equilibri, claredat i descans davant l'acceleració i la confusió creixent a la qual està sotmesa la nostra ment. Si Mompou no surt en la llarga relació de compositors que Ross anomena és perquè la seva música estava fora del taulell del segle XX, era un *outsider*. Encara calia descobrir-lo en tota la seva dimensió perquè la seva època era una altra.

Per què Mompou és actual avui? Probablement perquè cercava la llibertat a través d'un pensament fragmentari i sintètic. El filòsof Emil Cioran (1911-1995)

estava convençut que la filosofia actual només és possible com a *fragment*. Un pensament fragmentari reflecteix tots els aspectes de la nostra experiència, també els contradictoris. En canvi, un pensament sistemàtic reflecteix només un aspecte, l'aspecte controlat, per tant, empobrit. El sistema és sempre la veu del controlador, de l'amo; és per això que tot sistema sempre és totalitari, mentre que el pensament fragmentari es manté lliure. D'aquí que en una entrevista feta fa més de setanta anys pel musicòleg Santiago Kastner (1908-1992), l'any 1946, parlant de la brevetat del contingut de la seva música, Mompou afirmés que:

“Ningú em podrà denunciar per manca de cultura musical a causa de la meua aversió per coses que considero supèrflues... No compto amb exhuberància ni cerebral ni creadora. No tinc discurs, no soc orador i, si arribo a concretar-ho tot amb un axioma, llavors, sí, soc filòsof i pensador.”

Mompou estava dotat d'una oïda que podia albirar més enllà del seu temps, el món present. Les experiències vitals contradictòries, transformacions i reflexions traduïdes a expressions creatives de música i poesia, suren i es fan ben visibles i comprensibles justament ara i no abans. En una època en la qual a tothom ens és tan difícil mantenir la pròpia escolta interna, quan ens neguem el silenci i sovint perdem l'equilibri, quan les persones ens podem sentir cosificades i controlades per la pressió de la tecnologia i la tecnocràcia, ara, en aquest moment, el descobriment d'aquesta música esdevé un interessant i útil suport.

Cants màgics, Charmes o Música callada són obres que evidencien molt explícitament aquesta oïda de Mompou. ja que ens permeten escoltar la màgia de quan el so i el silenci formaven part d'un mateix origen.

Adolf Pla
Pianista

ADOLF PLA

Ha estat guardonat amb el Premi Fundació Robert Wagner de Würzburg (Alemanya, 1992), el Premi Fundació Caixa Sabadell (Sabadell, 1996) i el Premi al millor producte musical a Espanya 2013 per la revista musical *Codalarío* (Madrid, 2013) per l'enregistrament de l'obra completa per a piano de Frederic Mompou i la publicació de l'assaig *Frederic Mompou, El eterno recomenzar* (La mà de guido, 2012).

L'activitat musical d'Adolf Pla s'inicià amb l'obtenció de diversos premis en concursos d'interpretació, quan fou seleccionat com a representant espanyol en el Primer Encuentro Internacional de Jóvenes Intérpretes de Europa de JJMM, celebrat a Madrid l'any 1985. Ha fet concerts a la Sala Glinka de Sant Petersburg, al Palau de la Música Catalana de Barcelona, a l'Auditori de la ràdio i televisió de Luxemburg, al Metropolia d'Hèlsinki, al Gran Teatro de La Habana, a l'Alltech Fortnight Festival als Estats Units, al Palacio de Iturbide a Ciutat de Mèxic, a l'Auditori Nacional de Costa Rica i al Festival de Bailú (la Xina), entre altres. Ha fet col·laboracions diverses amb el Mozarteum Quartett Salzburg, el flautista Bernat Castillejo o el cor Lieder Càmera per posar alguns exemples, i ha dirigit diverses orquestres en concerts o enregistraments, com ara l'Orquesta Municipal de Caracas, l'Orquesta Nacional de Cambra d'Andorra, l'Orquesta Nacional de Bolívia, el Barcino Ensemble o l'Orquesta de Cambra Terrassa 48.

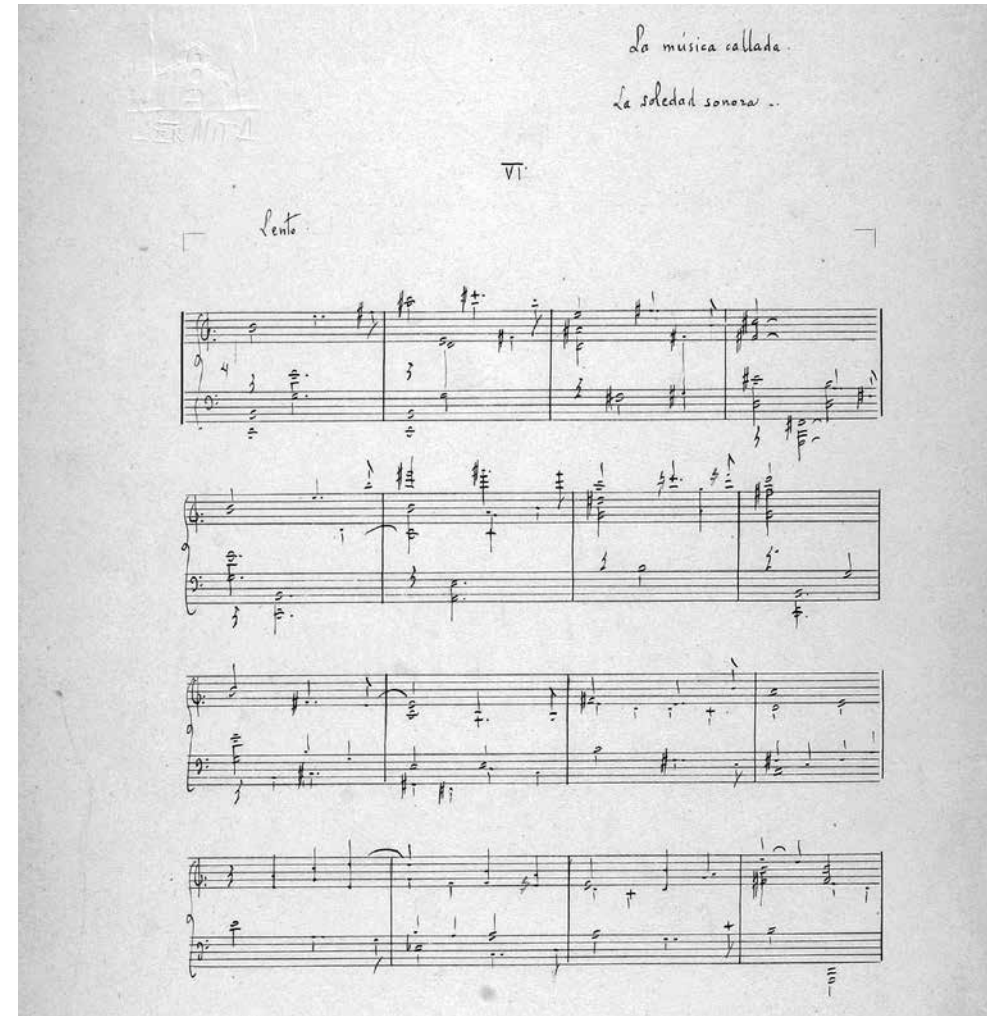
La seva discografia (*La mà de guido* i *Ars Harmònica*) inclou força diversitat de compositors: Schumann, Granados, Ravel, Mompou, Ricard Lamote de Grignon, Haydn, Bartók, Montsalvatge, entre altres. Ha realitzat produccions musicals per al Canal Clásico de Vía Digital, Radio Nacional de España, Catalunya Radio, St. Petersburg Radio, TVE, TV3, TV Costa Rica, TV Perú i TV Uruguay.

Ha estat convidat a impartir classes magistrals i conferències en diverses institucions, entre les quals podem destacar el Royal College of Music de Londres, la Codarts University de Rotterdam, la Royal Danish Academy of Music de Copenhagen, la Universidad Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona, el Conservatori Rimsky Korsakov de Sant Petersburg, les universitats de Brasília, Costa Rica, Nacional de Xile, Universitat de Transylvania i Kentucky (EUA) i la Universitat Dosisha de Kyoto, al Japó. Cal esmentar també col·laboracions literàries fetes amb entitats com Sony Classical Europe, Revista Cultural de l'AECID del Ministeri d'Exteriors d'Espanya, Catalunya Música, *Revista Musical Catalana* i revista *Sonograma*.

Pla és doctor en Història de l'Art i Musicologia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Actualment, és professor de piano i música de cambra a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), on ha estat responsable del Departament de Música Clàssica i Contemporània durant el període 2017-2022.

ALBA VENTURA

Divendres, 26 de gener de 2024

A les 20.30 h - Sala 2 Joaquim Maideu

PROGRAMA:

Variacions sobre un tema de Chopin (1938-1957)

Tema

Variació I Tranquil i molt amable

Variació II Graciós

Variació III Per la mà esquerra

Variació IV Expressiu

Variació V Temps de Masurca

Variació VI Recitatiu

Variació VII Allegro leggiero

Variació VIII Andante dolç i expressiu

Variació IX Vals

Variació X Evocació

Variació XI Lento dolç i legato

Variació XII Galop i Epíleg

Preludis (1927-1960)

Preludi V

Preludi VI

Preludi VII

Preludi XI

Cançons i danses (1918-1962)

Cançó i dansa núm. 4

Cançó i dansa núm. 8

Cançó i dansa núm. 9

Cançó i dansa núm. 14

Música callada. Llibre III (1965)

XVII. Lento

XVIII. Luminoso

XIX. Tranquillo

XX. Calme

XXI. Lento

La música de Frederic Mompou m'ha acompanyat tota la vida. Quan era petita i vaig començar a anar a les classes de la Carlota Garriga a l'Acadèmia Marshall, ja vaig notar que el record i la música de Mompou eren molt presents en aquell pis del carrer Conde de Salvatierra, a Barcelona. Tota la vida escoltant i admirant la música de Frederic Mompou, llegint la seva música, treballant-la amb els meus alumnes i sentint parlar sobre ell a l'Acadèmia Marshall, a través de les anècdotes de persones que l'havien conegut i estimat, com Carlota Garriga o Alicia de Larrocha.

Però fins fa relativament poc, no havia tocat música de Mompou en concert.

Amb motiu del centenari del naixement d'Alicia de Larrocha, em van proposar de fer un programa en el qual hi hagués música que hagués estat dedicada a ella per compositors que la coneixien, i la tria de peces de Mompou va sorgir de manera natural. Així, finalment em vaig estrenar interpretant la seva música i vaig poder viure en primera persona el poder que té la música de Mompou en qui la toca. I és que quan hom es troba davant d'un auditori en silenci pot comprovar que no és només l'executant, el comunicador, el canal transmissor d'aquesta música. Per a mi, tocar Mompou també me'n fa receptora. Em fa gaudir-la des de la meva pròpia contemplació.

I així, des de la mateixa experiència de públic i intèrpret alhora és quan, al meu parer, la música de Mompou realment cobra tota la seva dimensió comunicadora. Sense intentar-ho. Compartint-la però al mateix aconseguint ser una persona més del públic. Dels que estimem la seva música.

De ben segur gaudireu d'aquests quatre programes. Jo em sento privilegiada de formar part d'aquest projecte i de poder compartir una part d'aquest preciós repertori amb tots vosaltres.

Alba Ventura
Pianista

ALBA VENTURA

Nascuda a Barcelona, l'Alba Ventura va realitzar el seu debut com a solista a l'edat de 13 anys amb l'Orquestra de Cadaqués i Sir Neville Marriner a Sant Sebastià i a l'Auditorio Nacional de Música de Madrid. Des d'aleshores la seva carrera com a solista internacional no ha parat de créixer amb invitacions d'auditoris com el Wigmore Hall, el Barbican i l'Església de St. Martin in the Fields, Concertgebouw, Musikverein, Cité de la Musique i la Sala Svetlanovsky de Moscou, entre d'altres, a més de a les principals sales espanyoles, i a Bogotà i Nova Zelanda. Ha estat dirigida per personalitats com Antonini, Harth-Bedoya, Hogwood, Mas, Pons, Ros Marbà i Vasary, i ha col·laborat amb importants conjunts, com les orquestres Philharmonia i Hallé Orchestra, London Mozart Players, Filharmònica Nacional d'Hongria, Simfònica Nacional Txeca, les principals orquestres espanyoles i els quartets Brodsky, Takacs i Casals.

El 2014 es va presentar amb gran èxit a la Xina i als Estats Units, convidada per la Societat Chopin de Connecticut per fer una gira de recitals i una classe magistral a la Hartt School. Entre les distincions rebudes, cal destacar que va guanyar les audicions internacionals del Young Concert Artist Trust (YCAT), la concessió del Queen Elisabeth Rosebowl per part del Príncep de Gal·les, la distinció com a Junior Fellow del Royal College of Music durant dos anys, la selecció pel programa Rising Stars que promou ECHO (European Concert Hall Organisation) i el Premi IMPULSA de la Fundació Príncep de Girona.

El darrer projecte discogràfic d'Alba Ventura consisteix en l'enregistrament de la integral de les Sonates per a piano de Mozart, del qual els dos primers volums van veure la llum el març del 2020 amb gran acollida per part del públic i la crítica. Treballs anteriors estan dedicats a Rakhmàninov i als *Études* (des de Czerny a Rautavaara). Alba Ventura és professora titular al Conservatori Superior de Música del Liceu i des del curs 21-22, directora de l'Acadèmia Marshall.

EMILI BRUGALLA

Dissabte, 27 de gener de 2024

A les 20.30 h - Sala 2 Joaquim Maideu

PROGRAMA:

Impressions íntimes (1911-1914)

Plany I. Lento cantabile
Plany II. Larghetto
Plany III. Gracioso
Plany IV. Agitato
Ocell trist
La barca
Bressol
Secret
Gitano

Cants màgics (1917-1919)

Enèrgic
Obscur
Profund-Lent
Misteriós
Calma-Inquiet

Festes llunyanes (1920)

I. Calmat-Alegre
II. Viu
III. Ritmat
IV. Viu
V. Lentament-Molt alegre
VI. Viu

Paisatges (1941-1960)

La font i la campana
El llac
Carros de Galícia

Cançons i danses (1918-1962)

Cançó i dansa núm. 6

Música callada. Llibre IV (1967)

XXII. Molto lento e tranquillo
XXIII. Calme, avec clarté
XXIV. Moderato
XXV. Lento molto
XXVI. Lento
XXVII. Lento molto
XXVIII. Lento

Mompou o el mirall del despullament

En els meus inicis en el piano, vaig tenir la gran fortuna de disposar de l'instrument uns mesos abans de començar les classes. Jo tenia aleshores set anys. Recordo aquest període com un moment màgic en què passava hores buscant en el teclat melodies i encadenaments de sons que em meravellaven (amb el peu sempre sostenint el pedal de ressonància!). Va ser un temps d'èxtasi sonor que només vaig retrobar quan vaig descobrir la música de Frederic Mompou. Aquest compositor, que va començar el seu camí envoltat de campanes, mai va renunciar a aquest èxtasi del qual parlo i que jo havia conegut a través de la meua fantasia de nen. De fet, Mompou va ser una persona que va mantenir aquesta percepció pura de la infància tot al llarg de la seva vida, la qual cosa també li va suposar moltes hores amargues a fi d'afrontar una realitat que li produïa un dolor existencial continu.

La música de Mompou allibera sons que venen d'una altra esfera, sons que ell fa sorgir del seu piano, sons que es van depurant fins a assolir el miracle del silenci sonor que és la *Música callada*. Tota l'obra del nostre compositor és una recerca constant d'una simplicitat aparent i, al mateix temps, la destil·lació d'un bàlsam que semblaria que fins i tot tingués el poder de guarir! Els seus *Charmes* en són un testimoni. Quan després de molts anys d'interpretar obres de Mompou, a casa i a fora, vaig arribar a la *Música callada*, aquesta música va representar per mi tornar a obrir el cademat d'aquells moments de la infància en què jo, davant del piano, navegava extasiat en un mar de sons. En aquest sentit, la música de Mompou m'és i em serà sempre molt propera.

En el meu recital dins d'aquest cicle, començo amb la primera de les obres que ell va compondre l'any 1911: el Plany I de les *Impressions íntimes*, i acabo amb la darrera obra pianística escrita l'any 1967: el volum IV de la *Música callada*. Es podria dir que, entre l'una i l'altra, Mompou és sempre el mateix: tanta música callada hi ha en el primer Plany com planívoles són les seves darreres músiques callades, tot i que ell reconeixia que la *Música callada* era una obra més "composta" que les obres anteriors!

En tot el piano de Mompou, ens trobem davant d'un camí de despullament que ens demana també a nosaltres, intèrprets o oients, despullar-nos, obrir-nos a la ingenuïtat i a la puresa, aspectes estètics que, envoltats d'un món actual cada cop més sorollós i desconcertant, esdevenen també valors espirituals de primer ordre. Escoltar o tocar Mompou no només requereix escolta, sinó atenció; o, el que seria el mateix, intentar crear una pausa en aquest vertigen diari dels esdeveniments. La filòsofa Simone Weil parla de l'atenció no només com d'una actitud o d'un esforç de concentració, sinó també com d'una "espera", un "fer el buit en el pensament". I com diu el compositor en el seu text d'ingrés a l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi: "En aquesta escalada de pics abruptes, és necessari en cert moment descansar".

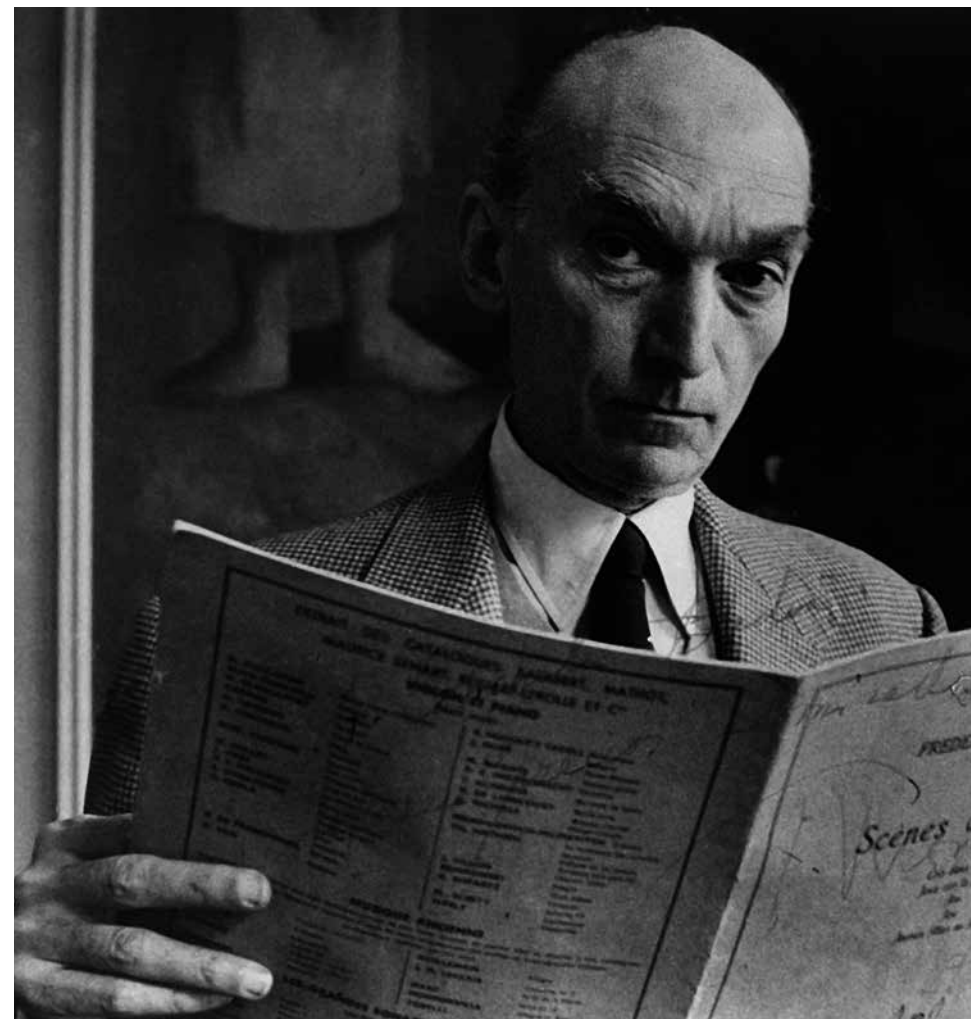
Recordo que la primera vegada que vaig tocar la *Música callada* sencera va ser en unes jornades sobre art i espiritualitat organitzades en el monestir de Montserrat per l'Associació Zamdart. Era un divendres al vespre. Els participants portaven a sobre una motxilla carregada de desassossec amb ganes, però, d'iniciar una pausa de recolliment i contemplació. El musicòleg Josep Maria Gregori va obrir el concert amb la lectura del "Càntic espiritual" de Sant Joan de la Creu i, en la penombra de la sala capitular, en un vell Bechstein tronat que conservava encara la bellesa fràgil del seu so antic, vaig tocar la *Música callada*. Va ser una experiència compartida en la qual tant jo com els oients vam quedar subjugats. Aquell dia vaig entendre que aquesta música que, de nou amb paraules del mateix Mompou, "no se li demana anar més enllà d'uns mil·límetres en l'espai...", té, en canvi, el poder formidable de captivar. No en va deia Émile Vuillermoz, el gran crític francès, que, a l'edat mitjana, Mompou hauria estat cremat per bruixot!

Més tard, quan vaig enregistrar el cicle de la *Música callada* a la Capella de l'Esperança de Barcelona, vam triar unes hores matutines (de la mitjanit a les tres de la matinada) per enregistrar-la, un moment de la nit en què tot agafa un altre sentit i en què el silenci permet accedir a aquesta soledat sonora de forma més instantània.

Pot un músic “callat” compondre? Sí, el seu nom és Frederic Mompou! La seva música, no exempta de sensualitat i de lirisme, ens transporta a un espai únic de ressonàncies llunyanes que s’agermanen entre elles, i és aquest món sonor el que m’agradaria fer arribar al públic!

Emili Brugalla

Pianista

EMILI BRUGALLA

Emili Brugalla inicia els estudis musicals al Conservatori Superior de Música del Liceu, centre en el qual es diploma en els graus superiors de Piano i de Música de Cambra. El treball posterior amb Eulàlia Solé i l'encontre amb personalitats com Bruno Canino i Maria Curcio l'orienten definitivament cap a la professió musical.

El 1982 rep el primer premi del Concurs de Joves Intèrprets que atorga Joventuts Musicals de Catalunya. L'any 1995 fa coneixença amb Maria Joao Pires qui, des d'aleshores l'ajuda a definir millor els seus mitjans per fer arribar la música al públic.

Com a solista o formant part de grups de cambra, Emili Brugalla ha actuat a les sales més importants d'Espanya en el marc de festivals tan prestigiosos com el Festival Internacional de Música de Granada, el Festival de Perelada, el Festival Internacional de Torroella de Montgrí, el Festival Internacional de Santander, el Festival Internacional Pau Casals del Vendrell, la Quincena Musical de Sant Sebastià, la temporada 1996 del Auditorio Nacional de Madrid, etc. Així mateix, la seva actuació ha estat sol·licitada a països tan diversos com Itàlia, França, Bèlgica, Alemanya, Brasil i països d'Amèrica Central i l'Orient Mitjà.

Ha col·laborat regularment amb grups de cambra com Barcelona 216 i Solistes de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (Saló de Cent-Auditori) i des de l'any 1998 és membre fundador del Trio Kandinsky amb qui desenvolupa una carrera internacional intensa.

La seva presentació com a solista amb l'OBC esdevé l'any 1997 interpretant el *Concert Ibèric* de Manuel Blancafort, obra de la qual ha realitzat la revisió crítica per a l'Editorial Boileau (Barcelona). Ha actuat també com a solista amb

l'Orquestra Nacional d'Andorra, l'Orquestra de Cambra de Granollers, l'OCIMC i la Camerata Toldrà.

La seva discografia inclou obres del repertori català del segle XX per a piano sol (Etnos), la integral de *Danzas españolas* i altres obres d'Enric Granados per al segell La mà de guido, *Música callada* de Mompou per La mà de guido i *Dialogues-Blancafors* i *Mompou* per FICTA; la primera edició de les *Variacions per a piano i orquestra* de Joaquim Serra, amb l'Orquestra Simfònica del Vallès per al segell Naxos. El seu darrer enregistrament Goyescas aparegut al segell alemany Ars Produktion aquest mes de maig està recollint grans elogis de la crítica especialitzada.

El seu interès per l'escena l'ha portat a intervenir en molts projectes multidisciplinaris, especialment en el món del teatre amb artistes com Uma Ysamat, Mario Gas, Clara del Ruste i, darrerament Lluís Homar i Adriana Ozores en l'espectacle *Alma y palabra: San Juan y Mompou* en gira actualment amb la Compañía Nacional de Teatro Clásico.

L'any 2012 funda el Piano duo Brugalla&Stambolov amb el pianista búlgar Vesko Stambolov, amb qui ha editat la versió pianística de *La Consagració de la Primavera* de Stravinsky i *La ventafocs* de Prokófiev (Columna-Música) i enguany el CD *Iberian sounds* amb música catalana per a dos pianos (Columna- Música).

Està preparant un nou àlbum dedicat a Mompou amb el segell alemany Ars Produktion.

Actualment és professor de piano i música de cambra al Conservatori professional Victòria dels Àngels de Sant Cugat del Vallès i al Conservatori Superior de Música del Liceu.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Descobrint Mompou, a càrrec d'Adolf Pla

Divendres, 12 de gener de 2024 a les 18.30 h

Sala 3 Joan Anglada.

Audició comentada adreçada a infants de 8 a 12 anys.

Magistral Mompou, a càrrec de Josep Colom

Dissabte, 20 de gener de 2024 a les 10 h

Sala 3 Joan Anglada.

En el marc del Projecte Mompou, Josep Colom oferirà una classe magistral sobre la música per a piano de Frederic Mompou adreçada a alumnes que estiguin cursant estudis de piano de grau, màster o alumnes postgraduats. També s'oferirà la possibilitat d'assistir-hi com oient.

Mompou, la música que neix dels dits, a càrrec d'Emili Brugalla

Dissabte, 20 de gener de 2024 a les 18 h

Sala 3 Joan Anglada.

Conferència divulgativa.

Mompou a l'aula, a càrrec de Jordi Masó

Dissabte, 27 de gener de 2024 a les 11 h

Sala 3 Joan Anglada.

Trobada de professorat de piano per compartir experiències educatives sobre el paper que té o es dona a la música de Frederic Mompou en la formació dels joves pianistes.

Jordi Masó, pianista i professor de piano de l'ESMUC, impartirà la ponència "El piano de Mompou, una aproximació pedagògica", en la qual reflexionarà sobre els reptes de l'estudi d'aquesta obra i facilitarà alguns consells per superar-ne les dificultats.

Mompou, el compositor visionari, a càrrec d'Adolf Pla

Dissabte, 27 de gener de 2024 a les 18 h

Sala 3 Joan Anglada.

Conferència divulgativa.

APUNTS BIOGRÀFICS DE FREDERIC MOMPOU

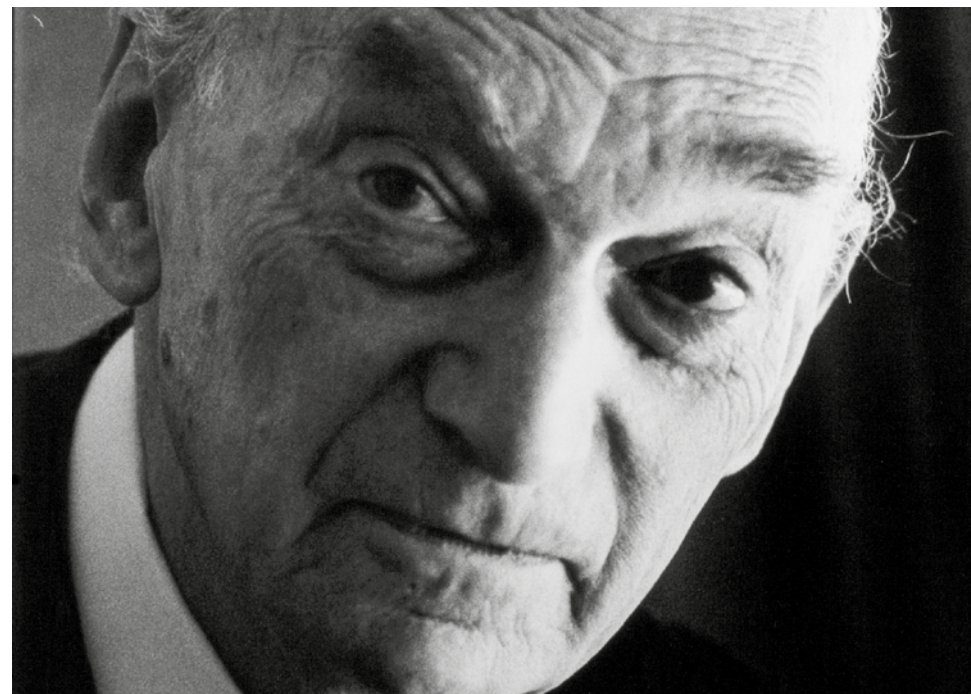
Frederic Mompou, segurament el músic català més universal del nostre temps, neix a Barcelona el 16 d'abril de 1893 i mor, també a Barcelona, el 30 de juny de 1987.

En plena formació pianística amb el mestre Pere Serra, descobreix la música del seu temps a la Sala Mozart de Barcelona en sentir un recital de Gabriel Fauré l'any 1909 i se li desperta la vena compositora. Passaran dos anys de provatures fins que troba un acord propi: l'acord metàl·lic que recorda el familiar toc de campanes de la Foneria Dencausse del seu avi, i comença la seva vocació creativa.

Va a París per primera vegada l'octubre de 1911 i s'hi queda tot el curs. Treballa amb Ferdinand Motte-Lacroix (que serà també, al cap dels anys, el seu principal propagandista en estrenar les seves obres), hi torna als cursos següents però deixa París per la Gran Guerra i s'instal·la amb els seus pares a Barcelona. Compon *Impressions íntimes*, *Pessebres*, *Scènes d'Enfants*, *Suburbis*, *Cants màgics*... Tracta amb altres joves músics catalans com ara Blancafort, Toldrà o Gerhard, que després crearan el Grup dels Vuit amb B. Samper, A. Grau, R. Lamote de Grignon i Gibert Camins.

El seu esclat públic és a París quan F. Motte-Lacroix, el seu mestre, estrena obres seves al concert del 15 d'abril de 1921, amb gran èxit de crítica, principalment per l'article entusiàstic del reputat crític musical E. Vuillermoz a *Le Temps*. El seu nom sonarà tant com els francesos Ravel, Debussy, Fauré o Satie... I creixen també els compromisos socials, que duraran uns quants anys. Però ell, introvertit i un gran tímid, amb molts problemes de comunicació i davant de la nova música, sobretot de l'escola de Viena, entra en crisi creativa l'any 1933.

Fuig de les guerres i torna a Barcelona l'any 1941 (i ja hi roman fins l'any de la seva mort). Coneix la que serà la seva esposa, la pianista Carme Bravo. I torna a compondre, tancant el parèntesi de sequera eixorca. Inicia aleshores un període de creació que durarà fins l'any 1979, quan un problema de salut talla per sempre més la seva obra.

El món musical de Mompou és un món amb abundància de colors, sons i imatges, tota la petjada de la Catalunya que l'envolta. Un home tranquil i observador, va atendre i va cercar la forma d'expressar els profunds sentiments que s'ocultaven al seu interior. Un individu tímid i de veu suau, la seva música reflecteix els seus pensaments i idees, que representen l'home que va ser.

L'obra de Mompou ha estat sobretot per a piano, per la seva formació com a concertista, amb algunes de les seves peces també per a altres instruments i, molt especialment, per a la veu humana, de la qual fou un gran conreador. Cançons seves han aconseguit fama mundial. La seva obra el feu mereixedor de nombrosos guardons, premis i publicacions arreu del món.

CALENDARI D'ACTIVITATS

Divendres, 12 de gener de 2024 a les 18.30 h
Sala 3 Joan Anglada.

Descobrint Mompou, a càrrec d'Adolf Pla

Divendres, 19 de gener de 2024 a les 20.30 h
Sala 2 Joaquim Maideu.

Projecte Mompou. Integral de l'obra pianística amb Josep Colom

Dissabte, 20 de gener de 2024 a les 10 h
Sala 3 Joan Anglada.

Magistral Mompou, a càrrec de Josep Colom

Dissabte, 20 de gener de 2024 a les 18 h
Sala 3 Joan Anglada.

Mompou, la música que neix dels dits, a càrrec d'Emili Brugalla

Dissabte, 20 de gener de 2024 a les 20.30 h
Sala 2 Joaquim Maideu.

Projecte Mompou. Integral de l'obra pianística amb Adolf Pla

Divendres, 26 de gener de 2024 a les 20.30 h
Sala 2 Joaquim Maideu.

Projecte Mompou. Integral de l'obra pianística amb Alba Ventura

Dissabte, 27 de gener de 2024 a les 11 h
Sala 3 Joan Anglada.

Mompou a l'aula, a càrrec de Jordi Masó

Dissabte, 27 de gener de 2024 a les 18 h
Sala 3 Joan Anglada.

Mompou, el compositor visionari, a càrrec d'Adolf Pla

Dissabte, 27 de gener de 2024 a les 20.30 h
Sala 2 Joaquim Maideu.

Projecte Mompou. Integral de l'obra pianística amb Emili Brugalla

Més informació i venda d'entrades a www.latlantidavic.cat

L'Atlàntida i l'EMVIC agraeixen a la Biblioteca de Catalunya la cessió d'algunes fotografies publicades en aquesta edició.

1 EMVIC

8 Cent vuitanta anys ● educant en la música

Organitza

L'Atlàntida
Centre d'Arts Escèniques d'Osona

Ajuntament de Vic

e|||vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

Amb el mecenatge

INSTITUCIÓ PUIG - PORRET
— FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA —

Patrocina

LA VANGUARDIA

Col·laboradors

CATALUNYA
RÀDIO

Cat *m*úsica

REVISTA
MUSICAL
CATALANA

Fundació
Frederic Mompou

Amb el suport

**Diputació
Barcelona**

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**